

1. Bible – Slovo Boží

Úvod: S pomocí Boží chceme zahájit systematické studium základních pravd bible. V první lekci pojednáme o původu a obsahu Písma a zjistíme, jak můžeme nejlépe porozumět zvěsti Božího Slova. Ježíš Kristus prosil svého nebeského Otce za své učedníky ve velekněžské modlitbě: "Posvětiž jich v pravdě své, slovo tvé pravda jest." Jan 17, 17 Bible - slovo Boží obsahuje spasitelnou pravdu. Ježíš nás vybízí, abychom zpytovali Písmo a tázali se na jeho postoj k různým otázkám života: "Ptejte se na Písma, nebo vy domníváte se v nich věčný život míti, a tat svědectví vydávají o mně." Jan 5,39 Mnozí Židé viděli věčný život v pouhé znalosti Písma, ale Pán Ježíš nás zve ke studiu bible proto, aby nám tato kniha knih odpověděla na základní otázky spasení a přivedla nás k Tomu, který je pastýřem našich duší.

1. PŮVOD BIBLE

Bible je božského původu. Pravíme, že je inspirována, to znamená, že lidé, kteří ji psali, byli puzeni Duchem svatým: 2 Tim 3,16.17

Pisatel, který byl svědkem Božích skutků, nebo mu byla Boží vůle zjevena ve vidění, popsal pod vedením Ducha svatého své zážitky. Bůh inspiroval proroka; to znamená, že jej uzpůsobil k tomu, aby vzal a sdělil, co mu bylo ukázáno nebo co sám jako svědek prožil. Sdělení mohlo být ústní nebo písemné. 2 Petr 1,21

Sdělení Božích pravd se nedělo nějakou "diktační metodou". Desatero Božích přikázání napsal Bůh sám na kamenné desky. Někdy podal vidoucímu přesnou formulaci, ale většinou proroci a apoštolově vylíčili svůj zážitek vlastními slovy pod vedením Ducha svatého.

a) Pisatel se účastní díla Božího. Spolupracuje s Bohem, ale ponechává si svou osobitost. Je pod přímým působením Božího Ducha, ale používá svých lidských schopností k vyjádření Božích myšlenek. Nejedná jako automat nebo pasivní nástroj. Není zbožným fonografem. Inspirace zasahuje člověka v kořenech jeho bytosti.

b) Prorok přijímá od Boha poselství a sděluje je svým bližním tak, že je nechává projít svými lidskými ústy. Jeho osobnost není potlačena. Používá svého talentu, temperamentu, vzdělání, jazyka, svého osobitého stylu. Tuto různorodost tónu ve vyjadřování myšlenek, citů a emocí pisatele cítí každý čtenář bible.

2. OBSAH BIBLE

1. První část bible obsahuje Starý zákon, který sestává z 39 knih, jež byly psány v údobí asi od r. 1500 př. Kr. do r. 400 př. Kr. Prvním pisatelem byl Mojžíš, posledním Malachiáš.

a) Starozákonní kánon (seznam inspirovaných knih) byl pořízen v době Ezdrášově po babylónském zajetí. Starý zákon se dělil na zákon, proroky a žalmy, což znamená knihy historické, prorocké a básnické. Pán Ježíš sám se držel tohoto rozdělení. Luk 24,44

2. Druhá část bible obsahuje Nový zákon, který sestává z 27 knih, které byly psány v údobí od r. 45 po Kr. do r. asi 100 po Kr. Pán Ježíš nám nezanechal žádný svůj spis. Sděloval své učení ústně apoštolům, kteří je pak široko daleko hlásali. Apoštolové užívali starozákonních Písem pro duše vstupující do církve.

3. Bibli, sestávající celkem z 66 knih, jmenujeme psaným slovem Božím. Důvody pro její sepsání jsou hlavně tyto:

a) Myšlenková schopnost člověka byla hříchem zeslabena.

b) Věk člověka byl nemocemi zkrácen.

c) Pro zeslabené schopnosti člověka vznikla větší možnost upadnout do bludu. Proto musela být pravda Boží podána písemně.

4. Starý a Nový zákon tvoří jeden celek. Starý zákon je základem nového. V Novém zákoně je více než 250 přímých citátů ze Starého zákona. Typickým příkladem je kniha Zjevení Jana, která je dokonalou mozaikou starozákonních citátů, příběhů, myšlenek a jazyka lidu staré smlouvy.

a) Aurelius Augustin praví: "Starý zákon není nic jiného než Nový zákon zastřený závojem a Nový zákon nic jiného než odhalený Starý zákon. **b)** Zlatou nití, která se táhne oběma částmi bible, je zvěst o Mesiáši - Vykupiteli.

5. Vedle inspirovaných biblických knih existují ještě tzv. apokryfy: Tobiaš, Modlitba Manassesova, Judit, Báruch, List Jeremiášův, přídavky ke knize Ester, Knihy Makabejské, Kniha Moudrosti a Ekleziastikus (Kniha moudrosti Ježíše, syna Sirachova). Nepřijímáme je z následujících důvodů:

a) Apokryfy obsahují falešné nauky jako např. kouzelnické praxe (Tobiaš 6,5-8); almužna vysvobozuje ze smrti a očišťuje všeliký hřích (Tobiaš 12,8.9); schvalování modliteb za mrtvé (2 Makab. 12,43-46); učení o jakémsi očištcí (Moudrosti 3,1-4), postění se po celý život kromě sobot a svátků (Judit 8,5.6); schvalování lži (Judit 10-13 kap.) atd.

b) Hebrejský kánon je neobsahuje.

c) Pán Ježíš a apoštolově, ačkoli tak často citovali Starý zákon, nikdy se neodvolávali na apokryfy. Philo z Alexandrie, hlavní zástupce helenisticko-židovské filosofie, nikdy je necitoval. Josephus Flavius je ve svých spisech zavrhuje. Jeroným (Hieronymus) je při svém velkém překladu bible do latiny (Vulgata) odmítá uznat.

d) Pisatelé apokryf netvrdí, že jsou inspirováni, ale uznávají, že jim chybí prorocký dar (porovnej 1 Makab. 4,46; 9,27; 14,41). - Přesto je církev římskokatolická uznává za tzv. knihy deuterokanonické (druhotně kanonické). Protestanté i pravoslavní je právem vyřadili z biblického kánonu. Přesto třeba říci, že historické knihy Ezdrášovy a Makabejské nám podávají obraz Judstva v době téměř 4-00 let mezi Malachiášem a Matoušem.

3. SVĚDECTVÍ O VĚROHODNOSTI BIBLE

1. Jednota biblických pisatelů

Spolupráce božského s lidským způsobuje jednotu v různorodosti. Duch Boží inspiroval všechny pisatele 66 knih bible. Pozorujeme zde různorodost, protože každý pisatel si ponechal svůj temperament, svůj charakter, způsob tlumočení Božího zjevení a svůj sloh. Je to podobný zázrak jako u podivuhodně stvořeného lidského těla, v němž složitost, různorodost a zdánlivá nezávislost

orgánů přispívá dokonalým způsobem k celkové harmonii, k úplné jednotě, k plnému životu a jeho zachování.

a) Jako Pán Ježíš je Synem Božím i Synem člověka, tak i bible je Boží slovo podané lidskou řečí, která nebude moci nikdy plně postihnout nebeské věci. To, co nám však bible lidskou řečí zjevuje, je dostatečné k spasení.

b) Bibli psalo 40 pisatelů, žijících v rozmezí asi 15 století, z nichž většina se vzájemně neznala. Žili v různých životních podmínkách, v palácích i ve vězeních, v horách i na poušti, na svobodě i ve vyhnanství. Nemluvili vždy stejným jazykem. Pocházeli z různých společenských kruhů, chudí, bohatí, zákonodárci, pastýři, státníci, dělníci, lékaři, rybáři, urození, prostí... Psali prózou i ve verších, psali o dějinách i naukách, o proroctvích a životních pravidlech, psali knihu, která přes různost slohu, talentů a myšlenek skýtá nesrovnatelnou jednotu.

2. Nezničitelnost bible

a) Od svého vzniku měla bible mnoho nepřátel. Král Joakim rozřezal svitek proroctví Jeremiášova a spálil jej. Jer 36,21-24. Bůh dal prorokovi příkaz, aby knihu napsal znovu (v. 27.28). Proroctví se splnilo. Pán Ježíš praví: Mat 24,35

b) "Císařství Caesarovo pominulo, římské legie jsou v prachu, gardy Napoleonovy, procházející Evropou, byly zničeny, pýcha faraónů zašla, pyramidy, které postavili, aby byly místem jejich posledního odpočinku, klesají do písku pouště. Tyrus je úskalím, na němž rybáři spravují své sítě, ze Sidonu sotva zůstala skála, ale slovo Boží stále žije. Všechny věci, které je chtěly zničit, mu pomohly. Ono dokazuje každý den, jak pomíjitelný je nej slavnější památník, který je možno postavit, jak trvalé je nejmenší slovo, které pronesl Bůh. Tradice mu vykopala hrob, nesnášenlivost pro ně zapálila nejednu hranici, nejeden Jidáš je zradil políbením, nejeden Démas je opustil, ale slovo Boží stále trvá" (Dr. J. Cumming).

c) Voltaire prorokoval, že za několik desítek let po něm bible téměř zmizí, a řekl: "Já dokážu, že pouze jeden člověk stačí na to, aby ji porazil." V domě, ve kterém bydlel, byl později umístěn sklad Biblické společnosti a pro rozšíření bible se otevřela era prosperity a nevídaného zájmu. Bible je dnes vydávána v milionech výtisků a celá nebo ve svých částech je přeložena do více než 1 600 jazyků a nářečí. Každého roku slaví nová vítězství. Je vskutku nejrozšířenější knihou světa! - Překlady bible se ve většině národů staly základem literárního jazyka, jak tomu bylo u naší bible Kralické, jejíž překlad se čestně řadí k raným překladům velkých evropských národů.

3. Vliv na lidská srdce. .. Žid 4, 12

Živé Boží slovo proměňuje člověka. Příklady: Lod' plula Jižním mořem kolem ostrovů kanibalů. Na palubě byl jeden posměvač bible. Lod' však ztroskotala a ti, kteří to přežili, byli vlnami vyplaveni na ostrov, kde by je měla čekat smrt snědením. Od břehu se opatrně plížili k pahorku a chtěli zjistit, co je za ním. Když se dostali k vrcholu, posměvač zvolal radostně: "Jsme zachráněni, zachráněni jsme!" Co viděl? Skupinu vojáků? Nikoli! Viděl pouze věžičku modlitebny! Poznal, že bible se tam dostala před nimi, a to mu stačilo. Bible přináší naději, někdy i posměvačům.

Jeden muž a jeho synovec zabloudili v horách. Jelikož tu byli cizí a měli u sebe hodně peněz, s příchodem noci dostali strach. Vešli do jedné chalupy, kde je přijali na nocleh. Když uléhali na lože, slyšeli najednou ve vedlejší místnosti, kde bydlela rodina majitele domu, jakési mumlání. Potom

slyšeli hluk způsobený pohybem židlí a zase mumlání. Poznali snad obyvatelé domu, že příchozí mají u sebe více peněz a chtějí je pak zabít? Synovec nahlédl přes klíčovou díрку. Pak se rychle napřímil a řekl: "Všechno je v pořádku!" Viděl totiž, že rodina právě konala domácí pobožnost. Četli z bible, pak poodstrčili židle a klekali. Cizinci šli spokojeně spát. Vypravuj o tom, jak bible změnila tvůj život a co ti dala!

4. Naplnění biblických proroctví

Při dalším studiu Písma budeme mít možnost zjistit, jak se naplnila čtená biblická proroctví. Jako příklad uvádíme zde proroctví o údělu národa židovského, který nechtěl poslouchat Boha. 5 Moj 28,1-3. 64-68

4. JAK POROZUMĚT PÍSMU

Pán Ježíš musel říci svým současníkům: "Bloudíte, neznáte Písma ani moc Boží!" Mat 22,29 Mnozí z nich četli Písmo, ale nerozuměli mu, špatně si je vykládali.

1. Nechceme-li bloudit v duchovních temnotách, musíme uchopit svíci - lampu, která by osvětila temnoty; to znamená, že musíme více číst bibli. Žalmista praví: "Svíce nohám mým je slovo tvé a světlo stezce mé V Žalm 119,105

2. Prosme vroucně Ducha svatého, aby nás uvedl do všech pravd. Poznání pravdy není v lidské síle. Jan 16,13a Osvícení Duchem svatým nepotřebovali jen proroci, potřebujeme je i my. Výklad je také závislý na Duchu svatém. 2 Petr 1,21

3. Písmu může porozumět jen ten, kdo je ochoten konat vůli Boží. Boha pozná jen ten, kdo jej miluje. Jan 7,17; Jan 14-, 23

4. Porovnávejme jedno místo Písma s dalšími a brníme pilní jako Berienští. Skut 17,11 Používejme při studiu biblickou konkordanci. Studujme vzácnou sérii knih "Drama věků".

ZÁVĚR

Prosme se žalmistou, aby Bůh sám prozkoumal naše bloudící srdce a aby nás svým Duchem vedl k poznání pravdy. Duch svatý nám ukáže, kde kráčíme dobře a kde se uchylujeme od správné cesty. Žalm 139,23,24